

บทที่ 7

บทสรุปและข้อสังเกต

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาภายใต้เรื่อง กระแสโลกาภิวัตน์เผชิญกับท้องถิ่นวิถีวัฒนธรรมศึกษา การตอบสนองของคนในท้องถิ่นที่มีต่อตลาดจีนเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีประเด็นในการศึกษาทั้งหมด 3 ประเด็นด้วยกัน ดังนี้ คือ 1. เพื่อศึกษาถึงสาเหตุและปัจจัยที่ทำให้เกิดตลาดจีนขึ้นในเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ภายใต้กระแสสังคมโลกาภิวัตน์ 2. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของตลาดจีนที่มีต่อรัฐและชุมชนท้องถิ่น 3. ศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาของรัฐและการตอบสนองของคนในชุมชนท้องถิ่นที่มีต่อตลาดจีน

โดยการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แนวความคิดเกี่ยวกับกระแสโลกาภิวัตน์ของ Kenichi Ohmae ที่ทำการอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นผ่าน “ I ” ทั้ง 4 ตัว คือ **ทุน (Investment)** **อุตสาหกรรม (Industry)** **เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology)** และ **การบริโภคของแต่ละบุคคล (Individual Consumers)** ว่า มีสถานะที่สามารถเคลื่อนย้ายไปมาได้ในแต่ละพื้นที่ หรืออาจมีการปรับเปลี่ยนได้ ซึ่งถือเป็นตัวการที่ช่วยเอื้อประโยชน์ให้การดำเนินธุรกิจในโลกยุคเทคโนโลยีสมัยใหม่และส่งผลทำให้พรมแดนของรัฐถูกลดความสำคัญทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการเมือง งานศึกษาวิจัยนี้จึงได้ใช้แนวคิด 4 I มาปรับใช้เป็นกรอบหลักในการอธิบายและวิเคราะห์ถึงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสปป.ลาว

ในขณะเดียวกัน ผู้วิจัยได้นำเอาแนวความคิดเกี่ยวกับกระแสโลกาภิวัตน์ของนักวิชาการอีก 3 ท่าน คือ รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์ ชัยอนันต์ สมุทวานิช และผาสุก พงษ์ไพจิตร ที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับผลกระทบและปฏิกิริยาของรัฐและชุมชนที่มีต่อสิ่งที่เกิดขึ้นจากกระแสโลกาภิวัตน์ มาร่วมปรับใช้ในการอธิบายถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งทางด้านบทบาทของรัฐ ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนการตอบสนองของชุมชน ซึ่งการผสมผสานแนวคิดของนักวิชาการทั้ง 4 คน ถือเป็นกรอบหลักที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ช่วยขยายความคิดเกี่ยวกับการมีบทบาทของรัฐสังคมนิยมในยุคโลกาภิวัตน์ว่า สำหรับรัฐสังคมนิยมแล้วรัฐยังมีบทบาทในการควบคุมการเข้ามาของ “ I ” ทั้ง 4 ตัว ดังที่ได้กล่าวถึงในบทที่ 2 โดยดำเนินการผ่านการกำหนดนโยบายและกฎหมายการค้าและการลงทุนในขณะเดียวกันก็จะช่วยให้มองเห็นถึงผลกระทบและการตอบสนองของชุมชนต่อปรากฏการณ์การเกิดขึ้นของตลาดจีนใน

เมืองห้วยทราย นอกจากนี้ ผู้ศึกษายังได้นำเอาแนวความคิดเกี่ยวกับท้องถิ่นวิวัฒน์ของนักวิชาการไทยบางท่านมาช่วยเป็นกรอบในการวิเคราะห์ถึงการตอบสนองของคน 3 กลุ่มในชุมชน คือ รัฐ กลุ่มผู้บริโภครวม กลุ่มพ่อค้าแม่ค้าคนลาว ที่มีต่อการเกิดขึ้นของตลาดจีนในเมืองห้วยทรายอีกด้วย โดยมีข้อสรุปผลของการศึกษาดังต่อไปนี้

7.1 สาเหตุที่ทำให้การเกิดตลาดจีนขึ้นในเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ในยุคกระแสโลกาภิวัตน์

ภายหลังจากการลงเก็บข้อมูลภาคสนาม พบว่า การเกิดขึ้นตลาดจีนในเมืองห้วยทราย การเกิดขึ้นจากสาเหตุใน 4 ประการ หลักๆ ด้วยกัน ดังนี้

1. จากการศึกษาได้ดำเนินการปฏิรูประบบเศรษฐกิจจากสังคมนิยมโดยรัฐหรือเศรษฐกิจแบบสั่งการ(Command Economy)สู่ทุนนิยมแบบเศรษฐกิจตลาด(Market Economy) ภายใต้การดำเนินตามนโยบายจินตนาการใหม่ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1986 เป็นต้นมา โดยมีหลักการสำคัญ คือ การผ่อนคลายการควบคุมจากส่วนกลาง และใช้กลไกตลาดในการพัฒนาเศรษฐกิจมากขึ้น นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการเปิดประเทศและสนับสนุนการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในลาว ตลอดจนออกกฎหมายคุ้มครองการลงทุนให้แก่ักลงทุนต่างชาติ เพื่อเป็นการดึงดูดนักลงทุนให้เข้ามาลงทุน ผลของการดำเนินการภายใต้นโยบายดังกล่าว ทำให้นักลงทุนต่างชาติเริ่มเข้ามาลงทุนในลาว

2. จีนได้มีการปฏิรูประบบเศรษฐกิจตามแนวทางสังคมนิยมภายใต้้นโยบาย 4 ทันทสมัย คือ การทำให้จีนมีความทันสมัยในด้านการเกษตร ด้านอุตสาหกรรม ด้านการป้องกันประเทศ และด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1978 เป็นต้นมา โดยจีนได้เริ่มดำเนินการปฏิรูประบบเกษตรกรรมก่อน หลังจากนั้นได้ดำเนินการปฏิรูปอุตสาหกรรมที่เน้นให้วิสาหกิจมีอำนาจในการตัดสินใจในการลงทุนด้วยตัวเอง และได้ดำเนินการเปิดประเทศให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุน โดยเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษตามชายฝั่งด้านตะวันออก และพัฒนามณฑลทางด้านตะวันตกของจีนให้เป็นเขตเศรษฐกิจที่เป็นประตูเชื่อมโยงการค้าของจีนสู่เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และอาเซียน ภายใต้การดำเนินการปฏิรูปเศรษฐกิจของจีนที่เกิดขึ้นจึงส่งผลทำให้ทุนในต่างประเทศต่างทยอยเข้ามาลงทุนในจีนภายใต้รูปแบบการลงทุนทั้งร่วมทุนและลงทุนเดี่ยวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการเข้ามาลงทุนจำนวนมากในจีนของนักลงทุนต่างชาติ ทำให้จีนพัฒนาขึ้นมาเป็น “โรงงานโลก” หรือฐานการผลิตสินค้าหือต่างๆ ส่งออกไปขายยังทั่วโลก

แต่ในขณะเดียวกัน ผลจากการดำเนินการปฏิรูประบบเศรษฐกิจภายใต้กระแสสังคมโลกาภิวัตน์ดังกล่าวได้ส่งผลทำให้จีนต้องเผชิญกับปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งจากแรงกดดันภายในประเทศและนอกประเทศ ดังนี้ คือ แรงกดดันภายในประเทศ เกิดสภาวะความไม่เท่าเทียมกันระหว่างประชากรในภาคตะวันออกกับภาคตะวันตกและภาคกลางของจีน และประชากรในแต่ละมณฑล เกิดสภาวะ

อุปทานล้นตลาด (Over supply) หมายถึง มีการมุ่งเน้นการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการของคนภายในประเทศมากเกินไปจนความต้องการในขณะที่มีผู้บริโภคบางกลุ่มในจีนไม่มีอำนาจซื้อ แรงกดดันภายนอกประเทศ เกิดสถานการณ์ถูกปิดล้อมด้านการผลิตและการตลาดสินค้าประเภทเสื้อผ้าจากกลุ่มประเทศยุโรป (EU) และสหรัฐอเมริกา ด้วยแรงกดดันดังกล่าว จึงส่งผลทำให้เกิดการหลั่งไหลออกมาของทุน แรงงาน สินค้าของจีนสู่ประเทศด้อยพัฒนา(Less Development Countries-LDC's) มากยิ่งขึ้น ดังเช่นในกรณีการเกิดขึ้นของตลาดจีนในเมืองห้วยทราย

3. คนลาวไม่ค่อยให้ความสนใจในการทำธุรกิจการค้า แต่ให้ความสนใจในการทำเกษตรมากกว่า อันส่งผลทำให้กลุ่มพ่อค้าคนจีนมีโอกาสแทรกตัวเข้ามาดำเนินธุรกิจได้ง่าย ซึ่งถือเป็นจุดอ่อนทางด้านเศรษฐกิจของสังคมนาว

4. เมื่อกระแสสังคมโลกาภิวัตน์ที่พยายามทำให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างรัฐมากขึ้นอันนำไปสู่การเกิดโครงการความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงขึ้นมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ หรือ GMS ที่เน้นการพัฒนาและเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมทั้งทางบก-น้ำ-อากาศ อย่างเช่นการพัฒนาเส้นทางR3E คุณหมิง- เชียงรุ่ง- บ่อเต็น-แขวงหลวงน้ำทา-เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว-เชียงของ ก็ยังเป็นการเอื้ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสิ่งดังกล่าวสู่พื้นที่เมืองห้วยทรายได้โดยง่าย

จากปัจจัยทั้ง 4 ประการจึงนำไปสู่การเกิดขึ้นของตลาดจีนในเมืองห้วยทราย โดยมีพัฒนาการเริ่มต้นมาจากการเข้ามาในลักษณะของการเป็นแรงงานคนจีนของบริษัทนายทุนจีนที่ได้รับสัมปทานจากทางการลาวในเมืองห้วยทรายในการเข้ามาดำเนินการรับเหมาก่อสร้างในเมืองห้วยทรายซึ่งหลังจากการได้รับสัมปทานของบริษัทนายทุนเอกชนหมดสัญญาลง ส่งผลทำให้แรงงานจีนบางส่วนย้ายกลับบ้านไป แต่บางส่วนมีความประสงค์ที่จะอยู่ต่อในเมืองห้วยทราย และเพื่อให้ตนเองสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ พวกเขา(คนงานจีน)จึงได้ผันตัวเองจากการเป็นแรงงานสู่การเป็นพ่อค้าเร่ขายสินค้าตามหมู่บ้านและชุมชนเมืองห้วยทราย โดยอาศัยทั้งการเดินเร่ขายสินค้าและการใช้จักรยาน จากลักษณะการค้าของกลุ่มคนจีนดังกล่าวจึงได้สร้างความประหลาดใจให้กับคนในชุมชนเมืองห้วยทรายเป็นอย่างมาก แต่ในขณะเดียวกันก็สร้างความไม่พอใจให้กับกลุ่มคนลาวบางกลุ่ม นอกจากนี้ในช่วงที่กลุ่มคนจีนได้เข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองห้วยทรายนั้น ได้เกิดการทะเลาะวิวาทกันขึ้นกับวัยรุ่นลาว ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลทำให้ทางการลาว เมืองห้วยทราย ได้ดำเนินการจัดส่งกลุ่มคนจีนที่อยู่ในเมืองห้วยทรายกลับภูมิลำเนาเดิม ในขณะเดียวกันกับพบว่า กลุ่มพ่อค้าจีนดังกล่าวกลับลักลอบเข้ามาทำการค้าในเมืองห้วยทราย ด้วยเหตุนี้ทางการลาว เมืองห้วยทรายจึงได้แจ้งต่อรัฐบาลกลางที่เวียงจันทน์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งรัฐบาลกลางของลาวก็ได้มีการแจ้งถึงสถานการณ์ดังกล่าวให้แก่ทางการจีนได้รับทราบ จนนำไปสู่การทำข้อตกลงพิเศษร่วมกันระหว่างรัฐบาลจีนกับ

รัฐบาลลาว ในกรณีของการให้สิทธิพิเศษในการอนุญาตให้เข้ามาทำการค้าของกลุ่มพ่อค้าจีนเหล่านี้ในลาวได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้กฎระเบียบของทางการลาว ภายหลังจากทำข้อตกลงพิเศษดังกล่าวจึงส่งผลทำให้กลุ่มพ่อค้าคนจีนมีการหลั่งไหลเข้ามาทำการค้าขายสินค้าในเมืองห้วยทรายในจำนวนมากขึ้น ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1993 เป็นต้นมานั้น โดยมีพ่อค้าคนจีนบางคนได้นำเอาสินค้าออกไปวางขายร่วมกับพ่อค้าแม่ลาวในตลาดลาว ส่งผลทำให้เกิดปัญหาระหว่างพ่อค้าแม่ค้าลาวกับพ่อค้าจีนขึ้น จนเป็นเหตุทำให้ทางการลาวเมืองห้วยทรายต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการจัดพื้นที่ในบริเวณหมู่บ้านดินธาตุให้กลุ่มพ่อค้าจีนทั้งหมดที่เร่ขายของอยู่ในเมืองห้วยทรายและหมู่บ้านต่างๆ ใช้เป็นที่ยขายสินค้าและใช้เป็นที่อยู่อาศัย โดยที่ทางการลาวได้ให้สัมปทานแก่เอกชนลาวในการเป็นผู้ดูแลควบคุมคนจีนที่อยู่ในตลาดจีน ในระยะต่อมาทางการลาวได้สังเกตเห็นว่าพื้นที่ตลาดจีนซึ่งตั้งอยู่ในหมู่บ้านดินธาตุนั้นคับแคบและไม่เพียงพอต่อการหลั่งไหลเข้ามาของกลุ่มพ่อค้าจีน จึงได้ทำการย้ายตลาดจีนไปอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านป่าอ้อย โดยตลาดจีนแห่งใหม่นี้ นายทุนจีนเป็นผู้ได้รับการสัมปทานจากทางการลาวในการก่อสร้างและควบคุม ดูแล กลุ่มพ่อค้าคนจีน ซึ่งปัจจุบันกลุ่มพ่อค้าคนจีนได้ทำการโยกย้ายเข้าไปอยู่อาศัยในตลาดจีนแห่งใหม่ ซึ่งตั้งอยู่ภายในบริเวณหมู่บ้านป่าอ้อยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

7.2 การตอบสนองของรัฐและชุมชนต่อการเกิดขึ้นของตลาดจีน เมืองห้วยทราย

การตอบสนองของรัฐ ในที่นี้หมายถึงทั้งรัฐบาลกลางที่เวียงจันทน์และหน่วยการปกครองท้องถิ่น เมืองห้วยทราย

ในส่วนของรัฐบาลกลางที่เวียงจันทน์ได้มองปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นว่าเป็นสิ่งที่เอื้อประโยชน์ต่อการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศของสปป.ลาว เพราะในความเป็นจริงนั้น เศรษฐกิจของลาวพึ่งพิงระบบเกษตรกรรมมาโดยตลอด อีกทั้งคนลาวก็ไม่ให้ความสนใจกับการทำการค้า ซึ่งส่งผลทำให้การเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของสปป.ลาวอยู่ในระดับต่ำหรือกล่าวได้ว่าค่อนข้างต่ำหลัง ด้วยเหตุนี้ ทางสปป.ลาวจึงต้องพึ่งพาการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติเพื่อช่วยในการยกระดับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ

ดังนั้น รัฐบาลกลางที่เวียงจันทน์จึงมีการตอบสนองต่อการเกิดขึ้นของตลาดจีน โดยเปิดการเจรจาและทำข้อตกลงระหว่างรัฐบาลจีนกับรัฐบาลลาวเป็นกรณีพิเศษในการเอื้อให้กลุ่มพ่อค้าคนจีนเข้ามาขายสินค้าได้ในตลาดการค้าของลาว

อีกทั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่น เมืองห้วยทราย ได้มองปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเช่นเดียวกับรัฐบาลกลางที่เวียงจันทน์ว่า เป็นสิ่งที่เอื้อประโยชน์ให้แก่คนในชุมชนท้องถิ่นมากกว่าที่จะเป็นการสร้างผลกระทบและความเสียหายให้แก่คนส่วนใหญ่ในชุมชนท้องถิ่น สืบเนื่องมาจากสินค้าที่กลุ่ม

พ่อค้าคนจีนนำมาขายในตลาดจีนนั้น เป็นสินค้าที่มีราคาถูกและถือเป็นสินค้าที่มีความเหมาะสม หรือสอดคล้องกับรายได้ของคนลาวในชุมชนท้องถิ่นมากกว่าสินค้าไทยที่พ่อค้าแม่ค้าลาวนำมาขายในตลาดลาว

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลทำให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เมืองห้วยทรายได้มีการจัดพื้นที่ในเมืองห้วยทรายสำหรับใช้เป็นพื้นที่อยู่อาศัยและขายสินค้า สำหรับกลุ่มพ่อค้าคน อีกทั้งได้มีการดำเนินการจัดระเบียบกลุ่มพ่อค้าคนจีนที่เข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองห้วยทราย โดยการให้กลุ่มพ่อค้าคนจีนเหล่านี้ทำใบอนุญาตชั่วคราว ซึ่งจะจัดทำปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้ง่ายต่อการควบคุมของหน่วยการปกครองท้องถิ่น เมืองห้วยทราย

ตลอดจนให้ความดูแลแก่กลุ่มพ่อค้าคนจีนที่เข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองห้วยทรายเยี่ยงพลเมืองคนหนึ่งของคนลาว ที่สามารถเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ส่งลูกเรียนหนังสือในโรงเรียนลาว ตลอดจนได้รับการคุ้มครองจากตำรวจ เป็นต้น

การตอบสนองของกลุ่มผู้บริโภค ผู้ศึกษาได้จัดแบ่งกลุ่มผู้บริโภคตามความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มออกได้เป็น 2 กลุ่มใหญ่ด้วยกัน คือ 1. กลุ่มผู้บริโภคที่อยู่ในเขตเมือง 2. กลุ่มผู้บริโภคที่อยู่ในชนบท ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้บริโภคที่อยู่ในเขตเมืองห้วยทราย สามารถแบ่งออกได้อีกเป็น 2 กลุ่มย่อย คือ

1.1 กลุ่มที่มีรายได้สูง อาทิเช่น เจ้าของธุรกิจเรือนพัก เจ้าของร้านอาหาร เจ้าของร้านค้า พ่อค้าแม่ค้า ตลอดจนข้าราชการ เป็นกลุ่มผู้บริโภคที่ไม่ให้ความสนใจในการเดินทางไปซื้อสินค้าจากตลาดจีนมาใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะเห็นว่าเป็นสินค้าที่ไม่มีคุณภาพ โดยคนกลุ่มนี้จะหันไปซื้อสินค้าไทยจากตลาดลาวมาใช้ หรือในบางครั้งจะข้ามมาซื้อสินค้าจากฝั่งไทยมาใช้เองมากกว่า แต่คนบางกลุ่มในกลุ่มนี้ เช่น เจ้าของเรือนพัก มีการซื้อสินค้าเงินบางอย่างมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ

1.2 กลุ่มที่มีรายได้ต่ำ ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มคนที่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปซึ่งมีรายได้ที่ไม่แน่นอน คนกลุ่มนี้จะให้ความสำคัญกับราคาของสินค้ามากกว่าคุณภาพของสินค้า ซึ่งแตกต่างไปจากคนกลุ่มแรกที่มีรายได้สูง ซึ่งคำนึงถึงในเรื่องของคุณภาพมากกว่าในเรื่องของราคา

จากการศึกษาถึงการเลือกซื้อสินค้าของกลุ่มคนที่มีรายได้ต่ำ พบว่า จะเลือกซื้อสินค้าเงินมาใช้ในชีวิตประจำวันมากกว่าสินค้าไทย เพราะสินค้าเงินมีราคาถูกเหมาะสมและสอดคล้องกับรายได้ที่มีอยู่ของพวกเขา โดยพวกเขาจะเลือกซื้อสินค้าทุกประเภทมาใช้ไม่ว่าจะเป็นสินค้าจำพวกเครื่องใช้ไฟฟ้า อาทิเช่น วิทยุ โทรทัศน์ โทรศัพทน์ ลำโพง เครื่องเล่นแผ่นซีดี แพงผลิตรถกระแสไฟฟ้า(โซล่าเซลล์) เสาโทรทัศน์ พัดลม เครื่องซักผ้า หม้อหุงข้าว เป็นต้น ตลอดจนเครื่อง

อุปโภค บริโภค และของใช้ในครัวเรือน อาทิเช่น เสื้อยืด กางเกงยีน เสื้อกันหนาว ชุดชั้นใน ถุงมือ ถุงเท้า รองเท้า หมวก ผ้าเป็นผืนที่สามารถนำไปตัดเย็บเป็นเสื้อและผ้าชิ้น ผ้าห่ม ร่ม เครื่องคิดเลข เครื่องสำอาง แปรงฟัน ยาสีฟัน แม่กุญแจ นาฬิกา ไฟฉาย ถ้วยไฟฉาย ตะเกียบ ช้อน แก้วน้ำ ถ้วย ชาม หม้อ กะละมัง กระทะ เป็นต้น

นอกจากนี้คนกลุ่มนี้ยังได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเกิดขึ้นของตลาดจีนและสินค้าจีน ว่า ถ้าไม่มีสินค้าจีนเข้ามาขายในเมืองห้วยทรายก็ไม่ทำให้พวกเขามีโอกาสในการซื้อสินค้าเหล่านี้มาใช้ได้ภายในครอบครัว เพราะสินค้าไทยที่พ่อค้าแม่ค้าลาวนำมาขายนั้น ราคาแพง พวกเขาไม่มีกำลังซื้อมากพอที่จะซื้อสินค้าเหล่านี้มาใช้ได้

2. กลุ่มผู้บริโภครที่อยู่ในชนบทหรือหมู่บ้านที่ห่างไกลจากตัวเมืองห้วยทราย ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มคนลาวที่เป็นกลุ่มชนชาติพันธุ์ส่วนน้อย (ลาวเทิง อาทิเช่น ขมุ ลาวสูง อาทิเช่น แลนแตน) ที่อาศัยอยู่ห่างจากตัวเมืองห้วยทราย และประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้จะให้ความสำคัญในการเลือกซื้อสินค้าจีนมาใช้มากกว่าที่จะซื้อสินค้าไทย เนื่องจากพวกเขาเป็นกลุ่มคนลาวที่มีรายได้ต่ำ หรือ อาจกล่าวได้ว่า เป็นกลุ่มคนลาวที่มีอำนาจซื้อน้อย ดังนั้น พวกเขาจึงจัดเป็นกลุ่มลูกค้าที่เลือกซื้อสินค้าโดยไม่ให้ความสนใจในเรื่องของคุณภาพสินค้าว่าจะดีมากน้อยแค่ไหน แต่คำนึงถึงในเรื่องของราคาสินค้าเป็นหลัก

โดยส่วนใหญ่แล้ว กลุ่มคนเหล่านี้มักจะเดินทางมาซื้อสินค้าในช่วงก่อน-หลังฤดูเก็บเกี่ยว ผลผลิตทางการเกษตรมากกว่าในช่วงอื่นๆ สินค้าที่ซื้อส่วนใหญ่จะเป็นจำพวกวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือทางการเกษตร อาทิเช่น เมล็ดพันธุ์พืชจำพวกผักชนิดต่างๆ ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง รถไถ ปัมพ์น้ำ จอบ กรรไกรตัดหญ้า และเสื้อผ้า มากกว่าที่จะซื้อสินค้าประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น โทรทัศน์ เครื่องเล่นแผ่นซีดี วิทยุ ไปใช้ เนื่องจากในหมู่บ้านที่พวกเขาอาศัยอยู่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้อย่างเพียงพอ อีกทั้งสินค้าเหล่านี้ยังมีราคาแพงสำหรับพวกเขา ดังนั้นจึงไม่สามารถที่จะซื้อสินค้านี้ดังกล่าวไปใช้ได้

การตอบสนองของกลุ่มพ่อค้าแม่ค้าลาว กลุ่มพ่อค้าแม่ค้าลาวถือเป็นกลุ่มคนที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดจากการเกิดขึ้นของตลาดจีน สืบเนื่องมาจากสินค้าจีนได้เข้ามาแย่งส่วนแบ่งทางการตลาดจากพวกเขาไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนลาวที่อาศัยอยู่ในเขตชนบท ต่างหันไปซื้อสินค้าจากตลาดจีนมากกว่าเพราะสินค้าในตลาดจีนมีราคาที่ถูกลง สินค้าที่มาจากฝั่งไทย อีกทั้งสินค้าจีนมีลักษณะเป็นสินค้าประเภทเดียวกันกับสินค้าไทย ซึ่งสามารถใช้ทดแทนกันได้ เพียงแต่มีความแตกต่างกันในเรื่องของราคาและคุณภาพเท่านั้น ยิ่งกว่านั้นสินค้าจีนมีความหลากหลายมากกว่าสินค้าที่พ่อค้าแม่ค้าลาวนำมาขาย จากเหตุผลดังกล่าวจึงส่งผลทำให้พวกเขาขายสินค้าได้ใน

ปริมาณที่ลดน้อยลง จนนำไปสู่การทำให้พ่อค้าแม่ค้าลาวบางส่วนตัดสินใจเลิกอาชีพค้าขายสินค้าในตลาดลาว บางส่วนหันกลับไปสู่อชีพเกษตรกรรมทำไร่ทำนา และ บางส่วนผันตัวเองไปสู่การเป็นแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นจากการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในเมืองห้วยทราย ไม่ว่าจะ เป็นโรงงานตัดเย็บกระเป๋านักลงทุนไทย โรงงานประกอบไฟแช็ก ซึ่งเป็นการร่วมทุนระหว่างทางการลาวกับนักลงทุนจีน โรงงานฟอกปอสาของเอกชนลาว เป็นต้น

7.3 ข้อสังเกต

7.3.1 การเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจของจีนย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะส่งผลทำให้สปป.ลาว มีความเจริญเติบโตไปด้วยในฐานะเมืองบริวารผ่านการขนส่งในแม่น้ำโขง และเส้นทางการคมนาคมขนส่งทางบก R3E ด้วยเหตุนี้ สปป.ลาว หากรู้จักเปลี่ยนวิกฤตให้เป็นโอกาาก็สามารถทำให้ลาวสามารถผงาดขึ้นมา เป็นประเทศแนวหน้าทางด้านเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงได้ หรือลาวจะเลือกเป็นเพียงทางผ่านในการกระจายสินค้าให้แก่จีนและพัฒนาประเทศโดยการพึ่งพาเงินเหมือนอย่างที่เคยพึ่งพาไทยเท่านั้นเองหรือ

7.3.2 กระแสโลกาภิวัตน์ ถือเป็นกระบวนการพัฒนาที่ต้องการให้ทุกประเทศพัฒนาเท่าเทียมกัน แต่ในความเป็นจริงกับ พบว่า เป็นการพัฒนาที่เอื้อประโยชน์ให้กับประเทศที่มีโครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งเท่านั้น

ปรากฏการณ์การเกิดขึ้นของตลาดจีนในเมืองห้วยทราย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นนั้น ถือเป็นปรากฏการณ์ส่วนหนึ่งของกระแสโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงแห่งนี้ โดยเฉพาะในเรื่องของการเคลื่อนย้ายของทุน สินค้า และบริการ ตามมาด้วยพลังเศรษฐกิจแบบตลาด(Market Economy)และการค้าเสรี(Free Trade) อันเป็นปรากฏการณ์ที่นำไปสู่การตอบสนองของรัฐและชุมชนท้องถิ่นของลาวทั้งที่เป็นกลุ่มผู้บริโภคและพ่อค้าแม่ค้าลาวทั้งหลายดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นนั้น และถือเป็นปรากฏการณ์ที่ทำให้เราเข้าใจถึงภาพความเปลี่ยนแปลงส่วนหนึ่งของสังคมและวิถีชีวิตของผู้คนที่เกิดขึ้นในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขงภายใต้บริบทของสังคมโลกาภิวัตน์

และจากการวิเคราะห์ถึงปรากฏการณ์ส่วนหนึ่งของโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นในเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้วสปป.ลาว โดยเฉพาะในแง่การเคลื่อนย้ายหรือการเคลื่อนไหวของสินค้าที่มีการผลิตอย่างมากมายในราคาต้นทุนที่ต่ำ คือจากจีนไปยัง สปป.ลาว แบบไร้พรมแดนรัฐ จนนำไปสู่การเกิดขึ้นของตลาดจีนดังที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนั้น กล่าวได้ว่า ผู้ศึกษาคงไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าการเกิดขึ้นของตลาดจีนได้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้บริโภคจำนวนมากที่อยู่ในระดับล่างหรือผู้มีรายได้น้อย ให้สามารถเข้าถึงสินค้าต่างๆ ได้เป็นอย่างดีรวมทั้งมีส่วนทำให้เศรษฐกิจเติบโตด้วย แต่

อีกด้านหนึ่งกลับพบว่า ปรากฏการณ์ดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อคนบางกลุ่มในชุมชนท้องถิ่น คือ พ่อค้าแม่ค้าชาวลาวที่เป็นคนท้องถิ่นที่ต้องหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวนั้น ต้องอยู่ในสถานะของล้มสลาย คืบร่น ไปหาอาชีพใหม่ โดยวิถีทางอื่น ซึ่ง ณ จุดนี้ ผู้ศึกษาเห็นว่า รัฐซึ่งเป็นสถาบันหนึ่งที่มีบทบาทหลักในสังคม หรือ อาจกล่าวได้ว่าเป็นผู้จัดการสังคม ควรที่จะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการปกป้อง หรือ โอบอุ้ม ช่วยเหลือ ผู้ที่อยู่ในฐานะเสียเปรียบ หรืออ่อนแอ ซึ่งถือเป็นสมาชิกในสังคมเช่นเดียวกันให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้โดยความผาสุกเช่นกัน ดังนั้นการปฏิสัมพันธ์กับกระแสโลกาภิวัตน์จึงมิใช่มองแต่ประโยชน์ด้านใดอย่างเดียว แต่ต้องมองอย่างรอบด้านจึงจะเป็นความก้าวหน้า และการอยู่ร่วมกันที่ดีของมนุษย์

และจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมยุคกระแสโลกาภิวัตน์คนในสังคมควรหันมาตระหนักถึง การพัฒนาเศรษฐกิจที่เกิดในยุคกระแสโลกาภิวัตน์นั้น ดูเหมือนได้เอื้อประโยชน์ให้แก่รัฐใดรัฐหนึ่ง หรือ ประเทศใดประเทศหนึ่ง หรือ คนบางกลุ่มในสังคมเป็นสำคัญ ในขณะที่กลุ่มคนอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งอยู่ในฐานะของการเป็นผู้เสียประโยชน์ภายใต้สังคมยุคกระแสโลกาภิวัตน์นั้น ต้องเป็นผู้คืบร่นในการแก้ไขปัญหาด้วยตัวเองอย่างนั้นหรือ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วนั้น แนวความคิดกระแสโลกาภิวัตน์ ถือเป็นกระบวนการพัฒนาที่ต้องการให้ประเทศทุกประเทศมีการพัฒนาที่เท่าเทียมกันมิใช่หรือ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved